

Handboek LLO Aeres MBO 2024-2025

AERES
MBO

Versiebeheer

Titel	Handboek LLO Aeres MBO
Versienummer	V1
Vastgesteld door	Directie overleg
Eigenaar	O&K
Herzien voor	2025
Ingangsdatum	24-25

Voorwoord

LLO, oftewel Leven Lang Ontwikkelen, is een breed begrip waarvoor we een bestaande definitie hanteren: *LLO is scholing die volwassenen volgen om een positie op de arbeidsmarkt te verwerven dan wel om hun bestaande of toekomstige positie te versterken. Het kan dus gaan om volwassenen met of zonder vooropleiding: starters, herstarters, doorstarters en inburgeraars die zich (op-, om- of bij-) scholen. LLO kan in allerlei verschijningsvormen, dus ook als reguliere beroepsopleidende leerweg (bol) of beroepsbegeleidende leerweg (bbl), en het kan wel of niet tot een diploma leiden. LLO kan publiek of niet-publiek bekostigd zijn. Scholing die niet gericht is op een plek op de arbeidsmarkt (ook niet indirect) hoort niet bij LLO.* (Definitie afkomstig van de denktank Leren werken met LLO van de [Argumentenfabriek](#))

Dit handboek beschrijft de werkwijzen rondom LLO voor het mbo bij Aeres. Aeres zet hiervoor een divers aanbod in de markt, in de vorm van:

- Volledige mbo-opleidingen die leiden tot een mbo-diploma
- Cursussen die leiden tot een mbo-certificaat, gericht op certificeerbare eenheden en certificeerbare keuzedelen uit de kwalificatiestructuur
- Trajecten voor praktijkleren die leiden tot een mbo-verklaring en een praktijkverklaring
- Cursussen die leiden tot een branchecertificaat of branchediploma; deze staan los van de kwalificatiestructuur van het mbo
- Cursussen die leiden tot een deelnamebewijs (of vergelijkbaar); deze staan los van de kwalificatiestructuur van het mbo

In dit handboek staat beschreven hoe we binnen Aeres praktisch werken op het gebied van:

1. Vaststelling van het onbekostigde aanbod
2. Deelnemersadministratie voor het onbekostigde aanbod
3. Prijzen & betaling van onbekostigd aanbod
4. Bewijsstukken en waardepapieren bij onbekostigd aanbod
5. Kwaliteit bij onbekostigd aanbod
6. Werkwijze bij Praktijkleren

Er wordt onderscheid gemaakt tussen onbekostigd aanbod met civiel effect (links, geel) en onbekostigd aanbod zonder civiel effect (rechts, blauw):

Aanbod met civiel effect, binnen het mbo-stelsel	Aanbod zonder civiel effect, buiten het mbo-stelsel
<p>Onbekostigd onderwijs met civiel effect vindt altijd plaats in de 3e leerweg. Het kan gaan om drie verschillende varianten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Volledige mbo opleidingen die leiden tot een mbo-diploma - Cursussen die leiden tot een mbo-certificaat (voor een beroepsgericht deel of een keuzedeel) - Trajecten praktijkleren die leiden tot een mbo-verklaring en praktijkverklaring. 	<p>Onbekostigd onderwijs zonder civiel effect zijn alle cursussen en trainingen die niet leiden tot een mbo-diploma, mbo-certificaat of een mbo-verklaring met praktijkverklaring. Het kan gaan om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cursussen die leiden tot een branchecertificaat of branchediploma - Cursussen die leiden tot een deelnamebewijs (of vergelijkbaar)

Zowel landelijk als binnen Aeres is LLO volop in ontwikkeling. Dit handboek zal daarom regelmatig verversd worden op basis van nieuwe wet- en regelgeving en ervaringen binnen en buiten Aeres.

Inhoud

1	Vaststellen van het onbekostigde aanbod	6
2	Deelnemersadministratie voor onbekostigd aanbod	8
3	Prijzen & betaling van onbekostigd aanbod	9
4	Bewijsstukken en waardepapieren bij onbekostigd aanbod	11
5	Kwaliteit bij onbekostigd aanbod	15
6	Praktijkleren met de praktijkverklaring binnen Aeres	16
	Bijlage 1: Aanbod praktijkleren per 1-6-23	22
	Bijlage 2: Overig aanbod LLO per 1-6-23	24
	Bijlage 3: soorten LLO op MBO niveau	26
	Bijlage 4: Visual passende mbo-leerroutes	27

1 Vaststellen van het onbekostigde aanbod

Vaststelling aanbod met civiel effect / binnen het mbo-stelsel	Vaststelling aanbod zonder civiel effect / buiten het mbo-stelsel
<p>Het aanbod voor de 3e leerweg wordt twee keer per jaar vastgesteld door de Instellingsdirectie, in de vergadering van januari en van juni. Tussentijdse meldingen van ATC's om uitbreiding van het aanbod worden opgespaard tot de eerstvolgende vaststelling door de Instellingsdirectie.</p> <p>Er wordt alleen aanbod vastgesteld dat voldoet aan deze voorwaarden:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aeres beschikt over diploma-erkenning voor het betreffende crebo op moment van vaststellen door MBO DO 2. Het aanbod is gebaseerd op het meest recente crebo op het moment van starten van de trajecten. 3. De locatie heeft het betreffende crebo (of voorgangers) in het actieve aanbod van bekostigd onderwijs 4. Er zijn geen zwaarwegende (macro)doelmatigheidsbezwaren, in termen van strategisch belang, ontwikkel- of uitvoeringsdoelmatigheid zoals verwoord in het portfoliobeleid van Aeres MBO. <p><u>Aanvullend van belang bij communicatie over onbekostigd aanbod met civiel effect:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Er wordt altijd gebruik gemaakt van de officiële naam van de opleiding, keuzedeel of certificeerbare eenheid. Afwijken van de benaming kan alleen met toestemming van de instellingsdirectie; - Er wordt altijd verwezen naar de officiële crebocode, keuzedeelcode of certificaatcode. - Er wordt altijd correct verwezen naar het type bewijsstuk dat door de deelnemer behaald kan worden: een mbo-diploma, een mbo-certificaat of een mbo-verklaring met praktijkverklaring. - Er wordt altijd aangegeven wat de omvang van een opleiding, cursus of traject is; verwoord in aantal dagdelen of dagen onderwijs en/of SBU. 	<p>Het aanbod voor trainingen en cursussen zonder civiel effect wordt vastgesteld door de ATC's op momenten die passen bij de bedrijfsvoering van de ATC's. Afhankelijk van de vraag van bedrijven en/of individuele deelnemers kan het aanbod gedurende het jaar flexibel worden bijgesteld, mits de uitvoering ervan haalbaar is voor het betreffende ATC.</p> <p>Er wordt alleen aanbod vastgesteld dat voldoet aan deze voorwaarden:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het aanbod is actueel en past herkenbaar bij de (groene) identiteit en werkgebieden van Aeres 2. Het aanbod heeft een reële kans op voldoende deelnemers bij aanvang 3. Het aanbod is van een kwaliteit die deelnemers mogen verwachten van Aeres 4. Aanbod gericht op branchecertificaten is erkend door of in samenwerking met een brancheorganisatie of een toonaangevende (beroeps)vereniging <p><u>Aanvullend van belang bij communicatie over onbekostigd aanbod zonder civiel effect:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Er wordt altijd correct verwezen naar het type bewijsstuk dat door de deelnemer behaald kan worden: bijvoorbeeld een branchecertificaat of een deelnamebewijs (géén verwijzing naar mbo-diploma's, mbo-certificaten of mbo-verklaringen) - Er wordt altijd aangegeven wat de omvang van een cursus of training is, verwoord in aantal dagdelen of dagen onderwijs en/of SBU.

In de toekomst kan mogelijk een inschaling van cursussen in het NLQF raamwerk verplicht gesteld gaan worden. Dat zou kunnen betekenen dat in de communicatie over ons LLO-aanbod ook duidelijk aangegeven moet gaan worden op welk niveau de cursussen zijn ingeschaald.

2 Deelnemersadministratie voor onbekostigd aanbod

	Volledige mbo-opleiding	Cursus met mbo-certificaat (keuzedeel of beroepsgericht deel)	Traject praktijkleren	Training met branchecertificaat	Training met deelnamebewijs
Vóór aanmelding deelnemers	Eduarte inrichten op vastgesteld aanbod na DO januari & juni	Eduarte inrichten op vastgesteld aanbod na DO januari & juni	Eduarte inrichten op vastgesteld aanbod na DO januari & juni	Coachview inrichten op vastgesteld aanbod	Coachview inrichten op vastgesteld aanbod
Registratie deelnemers	Inschrijving Coachview ATC, en inschrijving Eduarte op OVO	Inschrijving Coachview ATC, en inschrijving Eduarte op ODT	Inschrijving Coachview ATC, en inschrijving Eduarte op ODT	Inschrijving Coachview ATC, en inschrijving Eduarte op ODT als er een MBO verklaring wordt uitgereikt	Inschrijving Coachview ATC, en inschrijving Eduarte op ODT als er een MBO verklaring wordt uitgereikt
Vereiste documenten voor aanvang traject (vanaf 1-8-2023)	Inschrijfbesluit OER POK Algemene voorwaarden Studentenstatuut Klachtenreglement	Inschrijfbesluit OER POK (geldig voor dierenartsassistent paraveterinair en proefdierverzorger) Algemene voorwaarden Klachtenreglement	Inschrijfbesluit POK Algemene voorwaarden Klachtenreglement	Dienstverlenings-overeenkomst met beschrijving van wederzijdse rechten en plichten, inclusief de te betalen opleidingskosten. Algemene voorwaarden Examenreglement (indien van toepassing)	Dienstverlenings-overeenkomst met beschrijving van wederzijdse rechten en plichten, inclusief de te betalen opleidingskosten. Algemene voorwaarden Examenreglement (indien van toepassing)
Uitwisseling met ROD	Inschrijving aanleveren aan ROD met crebo van licentie. Registratie behaald diploma aanleveren aan ROD.	Inschrijving aanleveren aan ROD met crebo van licentie. Registratie behaald certificaat aanleveren aan ROD.	Inschrijving aanleveren aan ROD met crebo van licentie. Geen registratie na behalen traject.	Geen uitwisseling	Geen uitwisseling
Na afronding	Uitschrijven uit Eduarte (en Coachview)	Uitschrijven uit Eduarte (en Coachview)	Uitschrijven uit Eduarte (en Coachview)	Uitschrijven uit Coachview én uit Eduarte bij cursussen die leiden tot een MBO verklaring	Uitschrijven uit Coachview

3 Prijzen & betaling van onbekostigd aanbod

Onbekostigd aanbod van opleidingen, trainingen en cursussen betekent dat er géén financiering is via OCW. Er zijn geen (wettelijk) vastgestelde prijzen of prijsindicaties voorhanden voor dit type aanbod; aanbieders bepalen zelf de prijs voor hun cursussen en trainingen. Hierbij is de beleidsregel publiek – privaat van groot belang: wetten.nl - Regeling - Beleidsregel investeren met publieke middelen in private activiteiten - BWBR0045046 (overheid.nl)

Aeres moet er onder meer voor zorgen dat de middelen die Aeres ontvangt voor bekostigd onderwijs niet oneerlijk benut worden in het onbekostigde onderwijs. Daarom dienen de kostprijs en de verkoopprijs van het onbekostigd aanbod altijd eerlijk berekend te worden. Dit is van toepassing op al ons aanbod, dus ook voor trajecten praktijkleren die gefinancierd worden door gemeente en/of UWV en/of bedrijfsleven.

Kostprijs, verkoopprijs en facturatie

De aanpak voor iedere vorm van onbekostigd aanbod, met en zonder civiel effect is als volgt:

- Aeres stelt voor ieder aanbod de kostprijs en de verkoopprijs vast op basis van de jaarlijkse interne tariefbrief. Inzet van docenten uit het bekostigde onderwijs in trajecten voor de derde leerweg wordt verrekend.
- Bij het vaststellen van de kostprijs en verkoopprijs is een controller betrokken.
- De verkoopprijs die op de website vermeld staat moet overeenkomen met wat er in de overeenkomst met de deelnemer of financier genoemd staat; dit bedrag wordt ook daadwerkelijk gefactureerd.
- Facturatie van onbekostigd aanbod verloopt via de ATC's.

Inzet ATC bij cursussen voor reguliere MBO studenten

Wanneer een ATC ingezet wordt voor een cursus die bekostigde mbo-studenten als verplicht of cruciaal onderdeel van hun studie moeten volgen, mogen deze studenten niet in de 3e leerweg ingeschreven worden en mogen er geen kosten berekend worden aan studenten voor deelname aan de cursus. Het ATC kan de geleverde diensten wel factureren bij de opleiding, maar niet bij reguliere mbo studenten. Dit heeft te maken met de wetgeving rondom schoolkosten in het mbo. Kleine bedragen voor leermiddelen of bijvoorbeeld licentiepasje zijn wel geoorloofd, maar deze moeten bij aanvang van de opleiding al bekendgemaakt zijn op de leermiddelenlijst.

Let op: een reguliere student kan uiteraard ook vrijwillig extra cursussen volgen bij een ATC; in dat geval moet de student beschouwd worden als een particulier die een cursus afneemt en mag het ATC de student wél inschrijven en rechtstreeks aan het individu factureren.

Subsidies voor particulieren

Particulieren betalen in principe zelf voor een LLO-opleiding of cursus die ze volgen. Er zijn diverse subsidiemogelijkheden voor individuen, vanuit de overheid en vanuit diverse stichtingen. Een landelijk overzicht van subsidies voor opleidingskosten is te vinden op de website Leeroverzicht.nl.

4 Bewijsstukken en waardepapieren bij onbekostigd aanbod

	Volledige mbo-opleiding	Cursus met mbo-certificaat (keuzedeel of beroepsgericht deel)	Traject praktijkleren	Training met branchecertificaat	Training met deelnamebewijs
Wel of geen examinering	Examinering generiek en beroepsgericht. Bij de examinering wordt gewerkt conform het beleid en kwaliteitseisen uit het bekostigde mbo.	Examinering beroepsgericht. Bij de examinering wordt gewerkt conform het beleid en kwaliteitseisen uit het bekostigde mbo.	Geen examinering.	Examinering kan, hoeft niet. Bij evt. examinering werken we zoveel mogelijk volgens de kwaliteitseisen uit het bekostigde mbo.	Examinering kan, hoeft niet. Bij evt. examinering werken we zoveel mogelijk volgens de kwaliteitseisen uit het bekostigde mbo.
Rol CEC	Afsluiting traject via CEC	Afsluiting traject via CEC	Afsluiting traject via CEC	CEC niet betrokken	CEC niet betrokken
Soort bewijsstuk & waardepapier	mbo-diploma volgens wettelijke eisen op beveiligd waardepapier.	mbo-certificaat volgens wettelijke eisen op beveiligd waardepapier.	mbo-verklaring volgens wettelijke eisen op Aeres/ATC-papier. Praktijk-verklaring via portal S-BB.	Branchecertificaat, branchediploma of mbo-verklaring <u>niet</u> op beveiligd waardepapier, maar op Aeres/ATC-papier. Bij voorkeur: officiële naam deelnemer, datum, behandelde leerdoelen & omvang aangeven op (bijlage bij) bewijsstuk. MBO verklaring volgens wettelijke eisen wordt uit Eduarte gegenereerd.	Deelnamebewijs of mbo-verklaring <u>niet</u> op beveiligd waardepapier, maar op Aeres/ATC-papier. Bij voorkeur: officiële naam deelnemer, datum, behandelde leerdoelen & omvang aangeven op (bijlage bij) bewijsstuk. MBO verklaring volgens wettelijke eisen wordt uit Eduarte gegenereerd.

Voorkomen verwarring mbo-bewijsstukken (afkomstig uit memo 'Voorkomen verwarring mbo-bewijsstukken' van 23 mei 2023)

Op dit moment (april 2024) heeft OCW een [wetsvoorstel](#) in voorbereiding bij de Eerste Kamer, waarbij inspectie mogelijkheden krijgt om opleiders een boete op te leggen, als zij onterecht de indruk wekken mbo-onderwijs te verzorgen of mbo-bewijsstukken af te geven. Het gaat in het wetsvoorstel (onder andere) om diploma's, certificaten en mbo-verklaringen. De wetgeving gaat van toepassing zijn voor alle opleiders en ook voor mbo-instellingen die cursussen aanbieden buiten het mbo-stelsel. Bij Aeres gelden daarom een aantal afspraken voor bewijsstukken buiten het mbo-stelsel.

Bewijsstukken voor cursussen buiten het mbo-stelsel mogen geen associatie oproepen met mbo-diploma's, -certificaten of –verklaringen.

Dit doen we door:

- Titels te gebruiken voor cursussen buiten het mbo-stelsel die duidelijk afwijken van de formele titels voor mbo-kwalificaties, mbo-certificaten of keuzedelen
- Op bewijsstukken voor cursussen buiten het mbo-stelsel niet te verwijzen naar mbo, een mbo-niveau, crebocodes, keuzedeelcodes of certificaatcodes, kerntaken of werkprocessen vanuit de kwalificatiestructuur
- Cursussen buiten het mbo-stelsel leiden per definitie niet tot een diploma, certificaat of verklaring.
- Bewijsstukken voor cursussen buiten het mbo-stelsel drukken we niet af op beveiligd waardepapier en worden niet ondertekend door de examencommissie van Aeres MBO. Digitale bewijsstukken mogen via Coachview verstuurd worden.

Er zijn 2 uitzonderingsmogelijkheden.

Uitzondering 1: brancheopleidingen of –cursussen kunnen leiden tot een branchediploma of -certificaat.

Hierbij geldt:

- De opleiding of cursus wordt herkenbaar aangeboden vanuit de signatuur of vereisten van een brancheorganisatie of toonaangevende instantie, zoals bijvoorbeeld het is geval bij de VHG-brancheopleiding (hoveniers), de KNHS opleidingen waaronder Orun (hippisch) en de ABHB opleiding (hondentrimmen).
- Op de bewijsstukken wordt duidelijk vermeld dat het gaat om een branchediploma of branchecertificaat dat erkend is door een branchevereniging/organisatie.
- Op branchediploma's of –certificaten wordt niet verwezen naar mbo, een mbo-niveau, titels of codes voor crebo's, keuzedelen of certificaten, kerntaken of werkprocessen vanuit de kwalificatiestructuur.
- Bewijsstukken voor branchecursussen worden niet afgedrukt op beveiligd waardepapier en worden niet ondertekend door de examencommissie van Aeres MBO. Digitale bewijsstukken mogen via Coachview verstuurd worden.

Uitzondering 2: in bijzondere gevallen mogen cursussen buiten het mbo-stelsel leiden tot een *variant* als vakdiploma of praktijkcertificaat.

Hierbij geldt:

- Deze optie mag alleen overwogen worden indien een cursus niet getypeerd kan worden als mbo-cursus/-opleiding of branchecursus/-opleiding. En alleen wanneer buitenlandse regelgeving een diploma of certificaat voorschrijft voor de beroepsuitoefening en/of wanneer er zwaarwegend belang is voor de concurrentiepositie van het ATC. Dit is bijvoorbeeld het geval bij de BTEC-opleidingen.

- Alléén varianten zoals vakdiploma, praktijkcertificaat, deskundigheidsverklaring zijn toegestaan, dus niet 'diploma' 'certificaat' of 'verklaring' gevolgd door een titel van een opleiding of cursus. Dit geldt ook voor bewijsstukken die in een andere taal dan het Nederlands worden afgedrukt.
- Op deze bewijsstukken wordt niet verwezen naar mbo, een mbo-niveau, titels of codes voor crebo's, keuzedelen of certificaten, kerntaken of werkprocessen vanuit de kwalificatiestructuur.
- Deze bewijsstukken worden niet afgedrukt op beveiligd waardepapier en worden niet ondertekend door de examencommissie van Aeres MBO. Digitale bewijsstukken mogen via Coachview verstuurd worden.

Uitreikmoment mbo-certificaten

Aeres is verplicht om bij het behalen van cursussen die leiden tot een officieel mbo-certificaat, dit mbo-certificaat daadwerkelijk uit te reiken. Dit is vastgelegd in de WEB.

Bij een aantal certificaten is het certificaat de wettelijke basis voor het aanvragen van het vakbekwaamheidsbewijs ('pasje'). Dit geldt voor gewasbescherming A, B en C, Knaagdierbeheersing agrarische bedrijven en mollen- en woelrattenbestrijding.

Voor gewasbescherming A, B en C bestaan ook zogenaamde 'opfriscursussen'. Deze cursisten zijn al in het bezit zijn van een mbo-certificaat (of mbo-diploma) op grond waarvan eerder het vakbekwaamheidsbewijs is aangevraagd. Zij hoeven niet opnieuw een mbo-certificaat uitgereikt te krijgen. Indien de cursist een nog geldig bewijs van vakbekwaamheid heeft, volstaat het melden van het resultaat door de examencoördinator bij Groene Erkenningen.

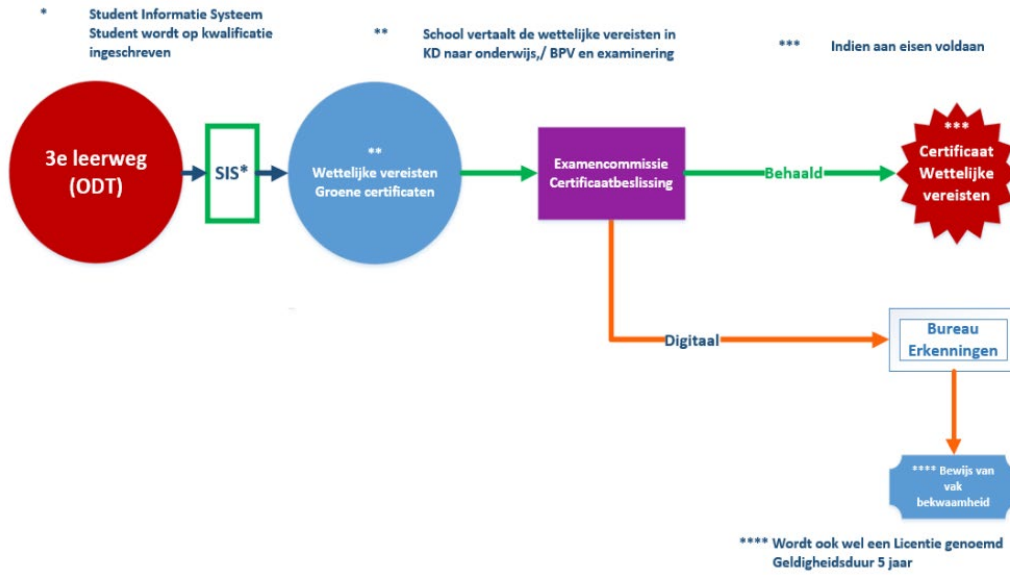
Cursisten die geen geldig bewijs van vakbekwaamheid hebben volgen een onderwijsroute bij het ATC worden ingeschreven in de derde leerweg. Na het succesvol afleggen van het examen meldt de examencoördinator de cursist bij Groene Erkenningen voor het vakbekwaamheidsbewijs. De cursist ontvangt dit bewijs per post. Aan de cursist moet ook het mbo-certificaat fysiek uitgereikt worden. Deze mag niet worden opgestuurd.

Samenvattend, er zijn drie categorieën cursisten:

1. Cursisten die nog nooit een licentie hebben gehad
2. Cursisten met een verlopen licentie
3. Cursisten met een nog geldige licentie

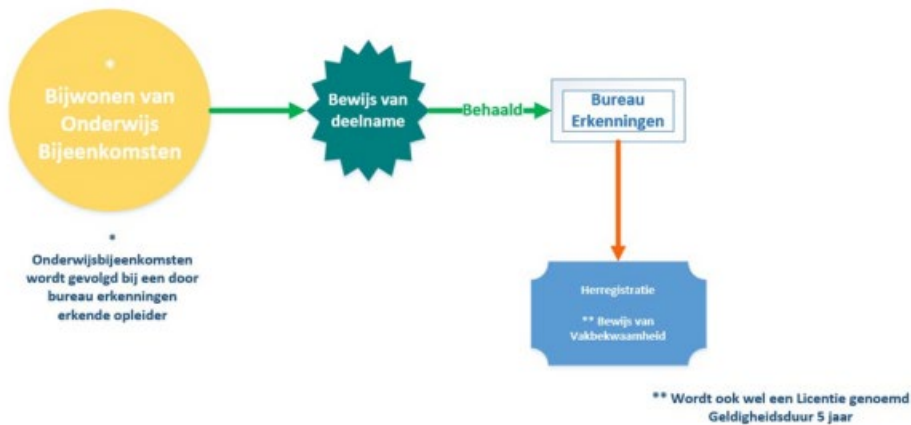
Categorie 1 en 2 moeten via een derde leerweg inschrijving (inclusief OOK en evt. POK) een mbo certificaat krijgen en deze ook echt ondertekend uitgereikt krijgen van de CEC (conform het onderstaande stroomschema).

Derde leerweg

Categorie 3 hoeft helemaal geen derde leerweg inschrijving te hebben, maar volgt slechts een opleiding bij een door Bureau Erkenningen – erkende opleider. Hiervoor geldt het onderstaande stroomschema.

Herregistratie/ verlengen van bewijs van vakbekwaamheid

Het moment van fysiek uitreiken kan worden gebruikt om een gesprek te voeren met de cursist over een passend vervolg. Het voeren van een dergelijk gesprek wordt gepromoot door de MBO raad (zie bijlage 4: via de best passende mbo-leerroute op weg naar duurzame inzetbaarheid).

5 Kwaliteit bij onbekostigd aanbod

Aeres heeft een stevige ambitie op het gebied van LLO en wil daarbij altijd gaan voor kwaliteit. De onbekostigde activiteiten in de derde leerweg vallen onder toezicht van de Onderwijsinspectie. Voor trainingen zonder civiel effect is er formeel geen toezicht vanuit de inspectie. Voor wat betreft kwaliteitszorg bij onbekostigd aanbod putten we uit de werkwijzen die Aeres al hanteert in de organisatie: we werken volgens het *kwaliteitshandboek* en maken bij al onze activiteiten gebruik van de **PDCA-cyclus**.

Of een deelnemer nou kiest voor een hobbymatige training of een volledige mbo-opleiding, dit is in het kort wat we altijd bieden:

- Een persoonlijk kennismakingsgesprek om na te gaan of de gekozen opleiding/training goed past (zie bijlage 4: via de best passende mbo-leerroute op weg naar duurzame inzetbaarheid)
- Een uitdagende praktijkgerichte opleiding/training met begeleiding op maat
- Bij voorkeur een persoonlijk adviesgesprek na afronding van de opleiding met het oog op de toekomst (zie bijlage : via de best passende mbo-leerroute op weg naar duurzame inzetbaarheid)
- We meten altijd de tevredenheid van deelnemers en nemen hun feedback mee in volgende activiteiten

Digitaal evalueren cursussen

ATCB maakt gebruik van gestandaardiseerde digitale vragenlijsten voor de evaluatie van iedere cursus. De digitale vragenlijsten worden automatisch verzonden vanuit Coachview naar deelnemers, direct na afronding van een cursus en indien nodig met een eenmalige reminder. De resultaten van de ingevulde vragenlijsten worden vervolgens verwerkt in de applicatie "Power BI" waarna in het dashboard evaluaties gedetailleerde informatie ingezien kan worden. Het systeem geeft inzicht in de tevredenheid van deelnemers over o.a. de communicatie rondom de cursus, de faciliteiten op de trainingslocaties en uiteraard de kwaliteit van de lessen, lesmaterialen en docenten. Ook voor de andere ATC's is deze tool beschikbaar.

6 Praktijkleren met de praktijkverklaring binnen Aeres

Inleiding

Het MBO kent grofweg drie soorten bewijsstukken, te weten het mbo-diploma, -certificaat en -verklaring. Als onderdeel van deze laatste, is er de praktijkverklaring. Het biedt kansen voor laagdrempelige trajecten die mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in staat stellen om (weer) een ingang naar het mbo te vinden. Voor werkenden en werkzoekenden zonder mbo-diploma biedt het de weg naar een waardering op basis van de kwalificatiestructuur (werkprocessen).

Er zijn drie regionale centra die deze trajecten aanbieden: regio Midden (Emmeloord), regio Noord (Leeuwarden) en regio Zuid (Velp). Als er kandidaten zijn die zich melden bij andere locaties of ATC's, worden zij doorverwezen naar één van de bovengenoemde regionale centra.

In dit handboek worden de volgende onderdelen behandeld:

- Wat is het aanbod 'praktijkleren in de derde leerweg'
- Hoe loopt het proces binnen Aeres (MBO en ATC)
- Hoe stellen we het aanbod vast
- Welke openstaande vragen / wensen zijn er nog

Kernboodschap

Voor sommige mensen is het behalen van een mbo-diploma of mbo-certificaat (vooralsnog) een brug te ver. Praktijkleren met de praktijkverklaring biedt dan uitkomst. Het gaat om kortdurende mbo-scholing voor praktische werkzaamheden, die de deelnemer volledig in het leerbedrijf kan aanleren. Praktijkleren met de praktijkverklaring is vooral bedoeld voor mensen zonder startkwalificatie, maar kan soms ook passend zijn voor mensen die al wel over startkwalificatie beschikken.

Binnen Aeres wordt gewerkt met een gestandaardiseerde procedure, gericht op:

- Het aanmelden en inschrijven van kandidaten
- Het afronden en afsluiten van de trajecten
- Het vaststellen van het aanbod

Gewenste ontwikkelingen zijn gericht op:

- Het verbreden van het aanbod, richting niveau 3 en 4 werkprocessen. S-BB en MBO Raad hebben aangegeven dat het toegestaan is om ook op niveau 3 en 4 praktijkleren aan te bieden; ook deze trajecten kunnen geregeld worden via het Praktijkloket voor die crebo's waarvoor Aeres een licentie heeft voor de 3e leerweg. S-BB en MBO Raad koersen voor de doelgroep met capaciteiten op niveau 3 / 4 liever op het behalen van een mbo-certificaat (of een hele opleiding) vanwege duurzame(re) inzetbaarheid op de arbeidsmarkt. Voor de doelgroep die bijvoorbeeld vanwege taalvaardigheden echt niet kan deelnemen aan een certificaatgerichte cursus of diplomagerichte opleiding zou een praktijkverklaring wel een goede optie kunnen zijn.
- Het verder uitbreiden van de uitvoeringslocaties voor de trajecten en het aanbod nadat het proces op de huidige uitvoerlocaties is geborgd.

Toelichting

Wat is praktijkleren in de derde leerweg?

Praktijkleren met de praktijkverklaring biedt werkzoekenden en werkenden met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt een kans om werk te vinden en aan het werk te blijven. De deelnemer krijgt een leerbaan waarin werken en leren wordt gecombineerd. Deelnemers volgen, vaak met intensieve

begeleiding, een praktisch deel van een mbo-opleiding en ronden deze af met een praktijkverklaring die herkenbaar is voor andere werkgevers en onderwijsinstellingen. Dit vergroot hun kansen op een (andere) baan en stimuleert het verder leren in het mbo.

Deze opleidingstrajecten kenmerken zich door:

- **Samenwerking tussen meerdere partijen**
Bij praktijkleren met de praktijkverklaring zijn in ieder geval een mbo-instelling en een leerbedrijf betrokken. Vaak zijn ook andere partijen betrokken, zoals gemeenten of UWV. Ook ontwikkel- en reïntegratiebedrijven kunnen bij praktijkleren met de praktijkverklaring betrokken zijn.
- **Praktijkleren in een bedrijf**
Deelnemers hebben een leerbaan en volgen, in de derde leerweg, een van te voren afgesproken deel van een mbo-opleiding met in ieder geval beroepspraktijkvorming. De werkprocessen worden op basis van de mogelijkheden van de deelnemer en het bedrijf vastgesteld. De beroepspraktijkvorming kan eventueel worden aangevuld met onderwijs en examens.
- **Aanvullende voorzieningen**
Bij praktijkleren met de praktijkverklaring wordt vaak gebruik gemaakt van aanvullende voorzieningen zoals intensieve begeleidingsvormen (door bijvoorbeeld een jobcoach), werkplekaanpassingen, kinderopvang of extra taalonderwijs.
- **Praktijkverklaring**
Na afloop van de beroepspraktijkvorming vermeldt de praktijkopleider in de praktijkverklaring welke werkprocessen de deelnemer in het leerbedrijf heeft geleerd (referentie praktijkopleider). De deelnemer ontvangt bij het verlaten van de opleiding de praktijkverklaring, als onderdeel van de mbo-verklaring. Als er toetsen of examens zijn afgelegd, worden deze resultaten ook in de mbo-verklaring vermeld

Voor welke doelgroep zijn deze routes bedoeld?

Praktijkleren met de praktijkverklaring is primair bedoeld voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. De doelgroep wordt in de publicatie van de Rijksoverheid² als volgt gedefinieerd:

Werkenden en werkzoekenden zonder startkwalificatie voor wie een mbo-diploma (van entree of hoger mbo-niveau) of een mbo-certificaat vooralsnog niet haalbaar is. Mensen die al wel startkwalificatie hebben gehaald maar voor wie een mbo-diploma of mbo-certificaat vooralsnog niet haalbaar is, kunnen ook in aanmerking komen.

Inzet van personeel

De trajecten zijn bedoeld voor het waarden van de werkende of werkzoekende, niet gericht op het opleiden. De inzet vanuit school is beperkt:

- Inzet docent → 7 uur (intake, tussenevaluatie en eindgesprek)
- Inzet administratie → 5 uur

Hoe worden deze trajecten gefinancierd?

Praktijkleren in de derde leerweg wordt niet bekostigd door OCW en kan alleen worden uitgevoerd in de derde leerweg. De kosten voor de opleiding wordt betaald door de werkgever, de student zelf of door een externe partij. De onderwijsinstelling bepaald de hoogte van de kosten.

In een aantal gevallen kunnen studenten en werkgevers een vergoeding ontvangen voor de kosten van de opleiding. In 2022-2023 is er de mogelijkheid om subsidie aan te vragen bij RVO, voor de regeling Praktijkleren in de derde leerweg: <https://www.rvo.nl/subsidies-financiering/derde-leerweg>.

Hoe loopt het proces binnen Aeres?

Binnen het proces wordt onderscheid gemaakt in de volgende stappen:

- Vaststellen van het aanbod
- Aanmelden
- Inschrijven
- Afronden en afsluiten
- Evaluatie en bijstelling

Vaststellen van het aanbod

- Het aanbod wordt bepaald door de combinatie van een kwalificatie (crebo) en locatie.
- Het aanbod kan alleen worden bepaald door kwalificaties die Aeres heeft toegekend gekregen in de derde leerweg, zoals vermeld op de site van DUO:
https://duo.nl/open_onderwijsdata/middelbaar-beroepsonderwijs/erkende-opleidingen/erkende-niet-bekostigde-opleidingen.jsp
- Indien een locatie een kwalificatie wil aanbieden die niet in de lijst staat, dient de betreffende locatie / ATC dit te melden bij O&K (portefeuille praktijkleren).
- De locatie / ATC zorgt voor het op orde hebben van de benodigde informatie voor het doen van de aanvraag bij DUO voor een diploma-erkenning in de derde leerweg, zoals beschreven op <https://duo.nl/zakelijk/middelbaar-beroepsonderwijs/niet-bekostigd-onderwijs/diploma-erkenning-aanvragen/derde-leerweg.jsp>
- Het aanbod is wordt twee keer per jaar vastgesteld door de MBO Directie, in de vergadering van januari en van juni. Er wordt alleen aanbod vastgesteld dat voldoet aan de voorwaarden:
 - Aeres beschikt over diploma-erkenning voor het betreffende crebo op moment van vaststellen door MBO DO
 - Het aanbod is gebaseerd op het meest recente crebo op het moment van starten van de trajecten.
 - De locatie heeft het betreffende crebo (of voorgangers) in het actieve aanbod van bekostigd onderwijs
 - Er zijn geen zwaarwegende (macro)doelmatigheidsbezwaren, in termen van strategisch belang, ontwikkel- of uitvoeringsdoelmatigheid zoals verwoord in het portfoliebeleid van Aeres MBO.
- Tussentijdse meldingen van ATC's om uitbreiding van het aanbod worden opgespaard tot de eerstvolgende vaststelling door het MBO Directieoverleg.

Aanmelden (nieuwe deelnemer)

- Informatie is te vinden op <https://www.aerestrainingcentre.nl/praktijkleren>
- ATC attendeert werkgever op subsidieregeling via [RVO.nl/derde-leerweg](https://www.rvo.nl/derde-leerweg) of lokale subsidiemogelijkheden
- Kandidaat (en of jobcoach) vult aanvraagformulier in onder begeleiding van werkgever <https://atce.opleidingsportaal.nl/Praktijkleren>
- [\(Kandidaat en of Jobcoach doen eventueel ook een aanvraag voor subsidie bij lokale instanties \(Dit is regionaal verschillend\)](#)
- Aanvraagformulier komt bij ATC binnen.
- Vanuit het ATC komt de aanvraag bij juiste school terecht en de school plant intakegesprek om geschikte route voor kandidaat te bepalen.
- School checkt erkend bedrijf SBB en bepaalt startdatum.
- Traject duurt maximaal 40 weken.

Aanmelden (bestaande deelnemer)

- Werkgever zoekt contact met school/docent Praktijkleren als ze een kandidaat hebben.
- Docent verwijst naar aanmelding via ATC, <https://atce.opleidingsportaal.nl/Praktijkleren>

- Aanvraagformulier komt bij ATC binnen.
- In overleg met het ATC neemt de betreffende docent het contact weer over
- School checkt DUO, erkend bedrijf SBB en bepaalt startdatum.
- Traject is altijd voor 40 weken maximaal.

Intake

- De school doet een intakegesprek met de kandidaat. (Om te bepalen of de kandidaat echt geen reguliere BOL of BBL opleiding kan volgen. Tevens wordt er gevraagd wat de hoogst genoten opleiding is die wel of niet is afgerond. Ook wordt er dan bepaald op welk niveau en voor welke opleiding de inschrijving plaats kan vinden. Dit bepaald ook of er eventueel subsidie voor het traject kan worden gegeven; zie bijlage 4: via de best passende mbo-leerroute op weg naar duurzame inzetbaarheid)
- Inschrijving in Eduarte door schooladministratie/centraal administratie ATC. OOK en POK worden gemaakt.
- Tussentijdse wijziging van niveau moet inschrijving beëindigd worden en moet er een nieuwe OOK en POK komen. Eventuele financiële vergoeding voor administratieve werkzaamheden.
- Schooladministratie of begeleidende docent registreert de kandidaat in het Praktijkloket van de SBB voor de desbetreffende werkprocessen van het kwalificatiedossier en het eventueel te gebruiken begeleidingsdocument.
- De docent maakt afspraak met werkgever en kandidaat over de werkprocessen van het dossier en laat de OOK en POK tekenen. Dan kan het traject kan van start gaan.
- Schooladministratie zorgt voor verwerking Eduarte OOK en POK op definitief.

Uitvoering en afsluiting

- De docent maakt vervolgspraken met werkgever en kandidaat over de verdere begeleiding van het traject, totdat besloten wordt wanneer alle of een aantal werkprocessen kunnen worden afgesloten en definitief worden beschreven.
- Schooladministratie of begeleidende docent maakt de praktijkverklaring definitief in het Praktijkloket van de SBB en meldt de kandidaat via het lokale MBO Examenbureau (Eduarte) aan als examenkandidaat en de CEC maakt na goedkeuring een MBO verklaring in aan overleg met examensecretaris.

Financiële route

Velp

- Bepalen onder welke regio kandidaat valt
- FoodValley
Agnes Harbers ontvangt (via Diane van Moerkerk) de gegevens van de kandidaat en of deze via een werkgever of via een gemeente komen.
 - Voor kandidaten vanuit de werkgever ontvangt school een bevestigingsbrief met het bedrag dat wordt overgemaakt op de schoolrekening. Hier hoeft geen factuur aangemaakt te worden.
 - Voor kandidaten vanuit de gemeente (veelal Veenendaal) moet er een factuur naar de gemeente van € 585,00 (2022) de overige € 200,00 is vanuit de PoW ((Perspectief op Werk). *NB: dit bedrag wordt waarschijnlijk in 2023 geïndexeerd op €970 totaal.*
 - RMT Midden Gelderland (Regionaal Mobiliteits Team)

Op dit moment (21-6-2022) is er een overeenkomst UWV praktijkleren per kandidaat en een offerte UWV praktijkleren gemaakt. Deze zijn naar Myriam Wedema gemaild.

De kandidaat moet er mee akkoord gaan dat zijn gegevens met het UWV uitgewisseld worden.

Vanuit UWV komt een verzoek om bevestiging dat kandidaat ingeschreven is. Als deze bevestiging bij hen binnen, en goedgekeurd is ontvangen we een inkooporder. Aan de hand van deze inkooporder wordt een factuur gemaakt.

Leeuwarden

- Aanmelding bij Fryslan Werkt en/of school. Beoordeling door Fryslan Werkt i.v.m. subsidieverstrekking

Factuur kan gemaild worden naar facturen@leeuwarden.nl

Gemeente Leeuwarden

T.a.v. WSP Fryslân Werkt!

Postbus 21000

8900 JA LEEUWARDEN

Referentienummer EP220231

Contactpersoon

Omschrijving product/dient inclusief naam traject.

Registratienummer deelnemers

- Werkgever

Factuur aanmaken en naar de betreffende gemeente mailen met daarbij de link naar de site waarop het bedrijf de subsidie kan aanvragen [RVO.nl/derde-leerweg](https://www.rvo.nl/derde-leerweg)

Vervolg

Verkennen van mogelijkheid van praktijkleren op hogere niveaus

De huidige handreiking van de MBO Raad beschrijft alleen mbo niveau 1 en 2. Daarnaast is de kans dat er op hogere niveaus sprake is van ongediplomeerde werkenden of werkzoekenden kleiner. Vanuit de ATC's en de arbeidsregio's is de wens uitgesproken het aanbod te mogen uitbreiden naar kerntaken / werkprocessen van hogere niveaus mbo-kwalificaties. Deze trajecten zijn in wezen een vorm van passend onderwijs. Het behalen van de praktijkverklaring werkt drempelverlagend voor vervolgonderwijs.

S-BB en MBO Raad hebben in juni 2023 schriftelijk aangegeven dat het toegestaan is om ook op niveau 3 en 4 praktijkleren aan te bieden; ook deze trajecten kunnen geregeld worden via het Praktijkkloket voor die crebo's waarvoor Aeres een licentie heeft voor de 3e leerweg. S-BB en MBO Raad koersen voor de doelgroep met capaciteiten op niveau 3 / 4 liever op het behalen van een mbo-certificaat (of een hele opleiding) vanwege duurzame(re) inzetbaarheid op de arbeidsmarkt. Voor de doelgroep die bijvoorbeeld vanwege taalvaardigheden echt niet kan deelnemen aan een certificaatgerichte cursus of diplomagerichte opleiding zou een praktijkverklaring wel een goede optie kunnen zijn.

De wens is om vanaf 1-8-2023 het aanbod praktijkleren uit te breiden met de volgende crebo's:

25618 Vakbekwaam hovenier (niveau 3)

25617 Opzichter/uitvoerder groene ruimte (niveau 4)

25706 Vakbekwaam medewerker bloem, groen en styling (niveau 3)

Aanhaken van andere locaties, bij de regionale ATC's

De trajecten zijn interessant voor meer locaties. Dit is aan de orde op het moment dat de gestart zijn en de procedures zijn geëvalueerd. Het is niet de bedoeling om op iedere locatie / ATC deze trajecten op te zetten, maar te kiezen voor bundeling van expertise in regionale centra.

Bijlage 1: Aanbod praktijkleren per 1-6-23

Locatie	Opleidingskaart	Certificaatnaam
ATC Ede	P-25460-ED	Medewerker voeding en technologie (inschrijven tot 1-8-24)
	P-25742-ED	Assistent horeca, voeding of voedingsindustrie
	P-25977-ED	Medewerker voeding, technologie en techniek (aan te vragen, geldig vanaf 1-8-24) <i>*nieuw*</i>
ATC Emmeloord	P-25621-EM	Medewerker hovenier
ATC Leeuwarden	P-25430-LW	Medewerker agrohandel en logistiek (inschrijven tot 1-8-24)
	P-25982-LW	Medewerker agrohandel en logistiek (aan te vragen, geldig vanaf 1-8-24) <i>*nieuw*</i>
	P-25460-LW	Medewerker voeding en technologie (inschrijven tot 1-8-24)
	P-25977-LW	Medewerker voeding, technologie en techniek (aan te vragen, geldig vanaf 1-8-24) <i>*nieuw*</i>
	P-25742-LW	Assistent horeca, voeding of voedingsindustrie
	P-25743-LW	Assistent logistiek
	P-25746-LW	Assistent plant, dier of groene leefomgeving
	P-25748-LW	Assistent verkoop/retail
	P-25621-LW	Medewerker hovenier
	P-25707-LW	Medewerker bloem, groen en styling
	P-25431-LW	Medewerker Teelt (inschrijven tot 1-8-24)
	P-25981-LW	Medewerker Teelt (aan te vragen, geldig vanaf 1-8-24) <i>*nieuw*</i>
	P-25731-LW	Dierenartsassistent paraveterinair <i>*nieuw*</i>
	P-25732-LW	Medewerker Dierverzorging
	P-25555-LW	Medewerker Agrarisch Loonwerk (inschrijven tot 1-8-24)
	P-28992-LW	Medewerker groen, grond en infra (aan te vragen, geldig vanaf 1-8-24) <i>*nieuw*</i>
ATC Velp	P-25621-VE	Medewerker hovenier
	P-25746-VE	Assistent plant, dier of groene leefomgeving
	P-25707-VE	Medewerker bloem, groen en styling
	P-25618-VE	Vakbekwaam hovenier
	P-25617-VE	Opzichter/uitvoerder groene ruimte
	P-25706-VE	Vakbekwaam medewerker bloem, groen en styling
	P-25705-VE	Vakexpert bloem, groen en styling

Geraadpleegde bronnen

Handreiking 'Praktijkleren met de praktijkverklaring' van de MBO Raad.

<https://onderwijsenexamining.nl/app/uploads/Handreiking-praktijkleren-met-de-praktijkverklaring-december-2021.pdf>.

Handreiking bewijsstukken in het mbo van de Rijksoverheid.

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brochures/2021/04/16/printversie-mbo-opleidingen-en-bewijsstukken>

Bijlage 2: Overig aanbod LLO per 1-6-23

Aanbod mbo-cursussen 3^e leerweg:

C-code of k-code	Titel certificaat of keuzedeel	crebo en kwalificatienaam waar c of k aan gekoppeld kan zijn	Bijzonderheden
K0061	Leidinggeven	25444 Vakbekwaam medewerker bloem, groen en styling / 25978 Vakbekwaam medewerker voeding, technologie en techniek	algemeen
K0333	Productietechniek geschikt voor niveau 2	25977 medew voeding, technologie en techniek	Ede, Leeuwarden
K0334	Productietechniek geschikt voor niveau 3	25978 Vakbekwaam medewerker voeding, technologie en techniek / 25534 Vakexpert teelt en groene technologie	Ede, Leeuwarden
K0335	Productietechniek geschikt voor niveau 4	25979 Vakexpert voeding, technologie en techniek; 25980 Vakexpert voeding, kwaliteit en productontwikkeling	Ede, Leeuwarden
K0513	Verpakken van levensmiddelen	25978 Vakbekwaam medewerker voeding, technologie en techniek / 25980 Vakexpert voeding, kwaliteit en productontwikkeling / 25979 Vakexpert voeding, technologie en techniek	Ede, Leeuwarden
K0651	Voeding, industriële processen	25534 Vakexpert teelt en groene technologie / 25536 Vakbekwaam medewerker teelt / 25535 Vakexpert Veehouderij	Ede, Leeuwarden
K0682	Inleiding in de levensmiddelenindustrie	25534 Vakexpert teelt en groene technologie / 25536 Vakbekwaam medewerker teelt / 25535 Vakexpert Veehouderij	Ede, Leeuwarden
K0748	World Class Manufacturing (nieuw)	25977 Medewerker voeding, technologie en techniek/25978 Vakbekwaam medewerker voeding, technologie en techniek	Ede, Leeuwarden
K0771	Levensmiddelen in de logistiek	25977 Medewerker voeding, technologie en techniek/25978 Vakbekwaam medewerker voeding, technologie en techniek	Ede, Leeuwarden
K0858	Brede verbetermethoden en technieken	25978 Vakbekwaam medewerker voeding, technologie en techniek / 25980 Vakexpert voeding, kwaliteit en productontwikkeling	Ede, Leeuwarden
K1325	Interne auditor voedingsindustrie	25978 Vakbekwaam medewerker voeding, technologie en techniek / 25979 vakexpert voeding, technologie en techniek/ 25980 Vakexpert voeding, kwaliteit en productontwikkeling	Ede, Leeuwarden
k0258	Rundveeepedicure	25535 Vakexpert veehouderij	Emmeloord
K0264	Klauwverzorging	25535 Vakexpert veehouderij	Emmeloord
K1332	Robotmelken	25535 Vakexpert veehouderij	Emmeloord
K1327	Machinaal melken	25535 Vakexpert veehouderij	Emmeloord
C0003	Gewasbescherming A (uitvoeren)	25534 Vakexpert teelt en groene technologie / 25536 Vakbekwaam medewerker teelt / 25535 Vakexpert Veehouderij	Emmeloord, Leeuwarden
C0004	Gewasbescherming B (bedrijfsvoeren)	25534 Vakexpert teelt en groene technologie / 25535 Vakexpert veehouderij	Emmeloord, Leeuwarden
C0005	Gewasbescherming C (distributie en opslag)	25534 Vakexpert teelt en groene technologie / 25535 Vakexpert veehouderij	Emmeloord, Leeuwarden
C0012	Knaagdierbeheersing Agrarische Bedrijven	25534 Vakexpert teelt en groene technologie / 25536 Vakbekwaam medewerker teelt / 25535 Vakexpert Veehouderij	Emmeloord, Leeuwarden
C0013	Mollen- en Woelrattenbestrijding	25534 Vakexpert teelt en groene technologie / 25536 Vakbekwaam medewerker teelt / 25535 Vakexpert Veehouderij	Emmeloord, Leeuwarden
C0017	Wettelijke vereiste Dierenartsassistent-Paraveterinair	25731 Dierenartsassistent-Paraveterinair	Barneveld
C0105 / C0014	Uitvoeren proefdierhandelingen	25733 Proefdierverzorging	Barneveld
CO082	Besluit houders van dieren: Houder van honden en katten	25730 Bedrijfsleider diervverzorging	Barneveld
CO084	Besluit houders van dieren: Houder van vissen	25730 Bedrijfsleider diervverzorging	Barneveld
CO085	Besluit houders van dieren: Houder van vogels	25730 Bedrijfsleider diervverzorging	Barneveld
CO081	Besluit houders van dieren: Houder van herpeten	25730 Bedrijfsleider diervverzorging	Barneveld
CO083	Besluit houders van dieren: Houder van overige zoogdieren	25730 Bedrijfsleider diervverzorging	Barneveld
CO010	Besluit houders van dieren: Houder van vleeskuikens	25535 Vakexpert veehouderij	Barneveld
K1123	Kynologisch instructeur	25731 Dierenartsassistent-Paraveterinair / 25730 Bedrijfsleider diervverzorging / 25579 Vakbekwaam medewerker diervverzorging	Barneveld
K1251	Hondtrimmen en trimsalon runnen	25579 Vakbekwaam medewerker diervverzorging	Barneveld

Brancheaanbod:

Titel cursus of opleiding	Branchevereniging (indien van toepassing)	Bewijsstuk ter afronding
Aankomend hovenier VHG Branche-opleiding	VHG	VHG certificaat
VHG Vakbekwaam Hovenier	VHG	VHG certificaat
Bloemstylist deel 1: Boeketten basis	FEC	FEC certificaat
Bloemstylist deel 10: Groene stylist verdiepend	FEC	FEC certificaat
Bloemstylist deel 2: Gelegenheidsbloemwerk	FEC	FEC certificaat
Bloemstylist deel 3: Bruidswerk basis	FEC	FEC certificaat
Bloemstylist deel 4: Rouwwerk basis	FEC	FEC certificaat
Bloemstylist deel 5: Groene stylist basis	FEC	FEC certificaat
Bloemstylist deel 6: Boeketten verdiepend	FEC	FEC certificaat
Bloemstylist deel 7: Trends presenteren	FEC	FEC certificaat
Bloemstylist deel 8: Bruidsbloemwerk verdiepend	FEC	FEC certificaat
Bloemstylist deel 9: Rouwwerk verdiepend	FEC	FEC certificaat
Doorschakelen naar Demeter	Demeter	Demeter Certificaat
Drone advanced (Specific)	RDW	RDW Certificaat
Drone basic + certificaat (A2)	RDW	RDW Certificaat
Drone basic certificaat (A1/A3)	RDW	RDW Certificaat
Drone basic en basic + certificaat (A1/A3) en (A2)	RDW	RDW Certificaat
Motorzaag NKC 1	NKC	NKC licentiepas
Motorzaag NKC 2	NKC	NKC licentiepas
Motorzaag NKC 3	NKC	NKC licentiepas
Motorzaag NKC 4	NKC	NKC licentiepas
Motorzaag NKC 5	NKC	NKC licentiepas
VCA	SSVV	VCA Certificaat en pas
VCA VOL	SSVV	VCA VOL Certificaat en pas
Las cursus	NIL	NIL lasdiploma booglassen niveau 1
Vakbekwaam hondentrimmen (als branchecursus)	ABHB	Vakdiploma
Module adviseur vacht- en lichaamsverzorging	ABHB	module bij vakdiploma
Module hondentrimmer	ABHB	module bij vakdiploma
Sportmassage Paard I - Introductie (module)		
Sportmassage Paard II - Verdieping (module)		
Sportmassage Paard III - Sportvormen (module)		
Erkend Paardensportmasseur (hele opleiding)	VPSN	Getuigschrift
Blessurepreventie en management bij (sport)paarden		
Houding en Zit - de sleutel tot succes		
Houding en Zit - optimalisatie		
Dissectie paard		
Aspirant Manege Instructeur	KNHS	
Zorgvuldig handelen Wet natuurbescherming N1		vakbekwaamheidsbewijs via Groene Erkenningen
Zorgvuldig handelen Wet natuurbescherming N2		vakbekwaamheidsbewijs via Groene Erkenningen
Zorgvuldig handelen Wet natuurbescherming N3		vakbekwaamheidsbewijs via Groene Erkenningen
Start' Wet natuurbescherming		vakbekwaamheidsbewijs via Groene Erkenningen

Bijlage 3: Soorten LLO op MBO niveau

Volledige mbo-opleiding	Cursus met mbo-certificaat	Traject praktijkleren	Cursus met branchecertificaat	Cursus met deelnamebewijs
 <p>Een volledige mbo-opleiding op niveau 1,2,3 of 4. De opleiding bestaat uit beroepsvakken, keuzedelen, generieke vakken en stages of een leerbaan.</p> <p>In het reguliere mbo gelden wettelijke urennormen voor onderwijstijd en stagetijd. Een opleiding uitgevoerd in de derde leerweg kent geen wettelijke urennorm.</p> <p>Deelnemers leggen meerdere examens af om de opleiding af te ronden.</p> <p>De opleiding leidt tot een landelijk erkend diploma. De eisen voor het mbo-diploma staan beschreven in een landelijk kwalificatiedossier.</p>	 <p>Een cursus over een beroepsgericht deel van een mbo-opleiding dat los gevolgd kan worden. Ook sommige keuzedelen kunnen leiden tot een mbo-certificaat. Deelnemers leggen één of meer examens af om de cursus af te ronden.</p> <p>Een mbo-certificaat heeft zelfstandige waarde op de arbeidsmarkt.</p> <p>Opleiders kunnen niet zelfstandig de inhoud van een cursus met een mbo-certificaat bepalen.</p> <p>De eisen voor een mbo-certificaat staan beschreven in een landelijk kwalificatiedossier of in een keuzedeel.</p>	 <p>Maatwerk traject waarbij de deelnemer op de werkvloer één of meer beroepsgerichte werkprocessen van een mbo-opleiding leert uitvoeren. Kan aangevuld worden met delen van een onderwijsprogramma. Bedoeld voor deelnemers voor wie het volgen van een volledige mbo-opleiding (nog) niet haalbaar is.</p> <p>Het traject leidt tot een referentie van een erkend leerbedrijf op basis van beoordeling van de werkuitvoering. En een mbo-verklaring voor behaalde onderwijsresultaten.</p> <p>De eisen voor de werkprocessen in de praktijkverklaring staan beschreven in een landelijk kwalificatiedossier.</p>	 <p>Een cursus gericht op kennis en vaardigheden, gebaseerd op een specifieke standaard vanuit de branche.</p> <p>Deze trainingen worden meestal afgerond met een toets of examen. Bij branchecertificaten of diploma's is opnieuw certificeren na een bepaalde periode soms vereist.</p> <p>Een branchecertificaat heeft zelfstandige waarde op de arbeidsmarkt binnen een bepaalde branche.</p> <p>De eisen voor een branchecertificaat worden bepaald door een brancheorganisatie of -vereniging en staan los van de landelijke kwalificaties van het mbo.</p>	 <p>Een cursus gericht op verbreding of verdieping van de kennis en vaardigheden. Of een cursus waarmee je kennis en vaardigheden actueel houdt of opfrist ten behoeve van een licentie. Soms wordt deze cursus afgerond met een toets of examen.</p> <p>Een cursus biedt meerwaarde voor de beroepsuitoefening (bijscholing) of als onderdeel van een traject voor omscholing. Een deelnamebewijs heeft geen zelfstandige waarde op de arbeidsmarkt.</p> <p>De inhoud is niet door een branche voorgeschreven of vastgelegd in een kwalificatiedossier. Soms zijn er wel eisen vanuit een organisatie die licenties uitgeeft.</p>

Bijlage 4: Visual passende mbo-leerroutes

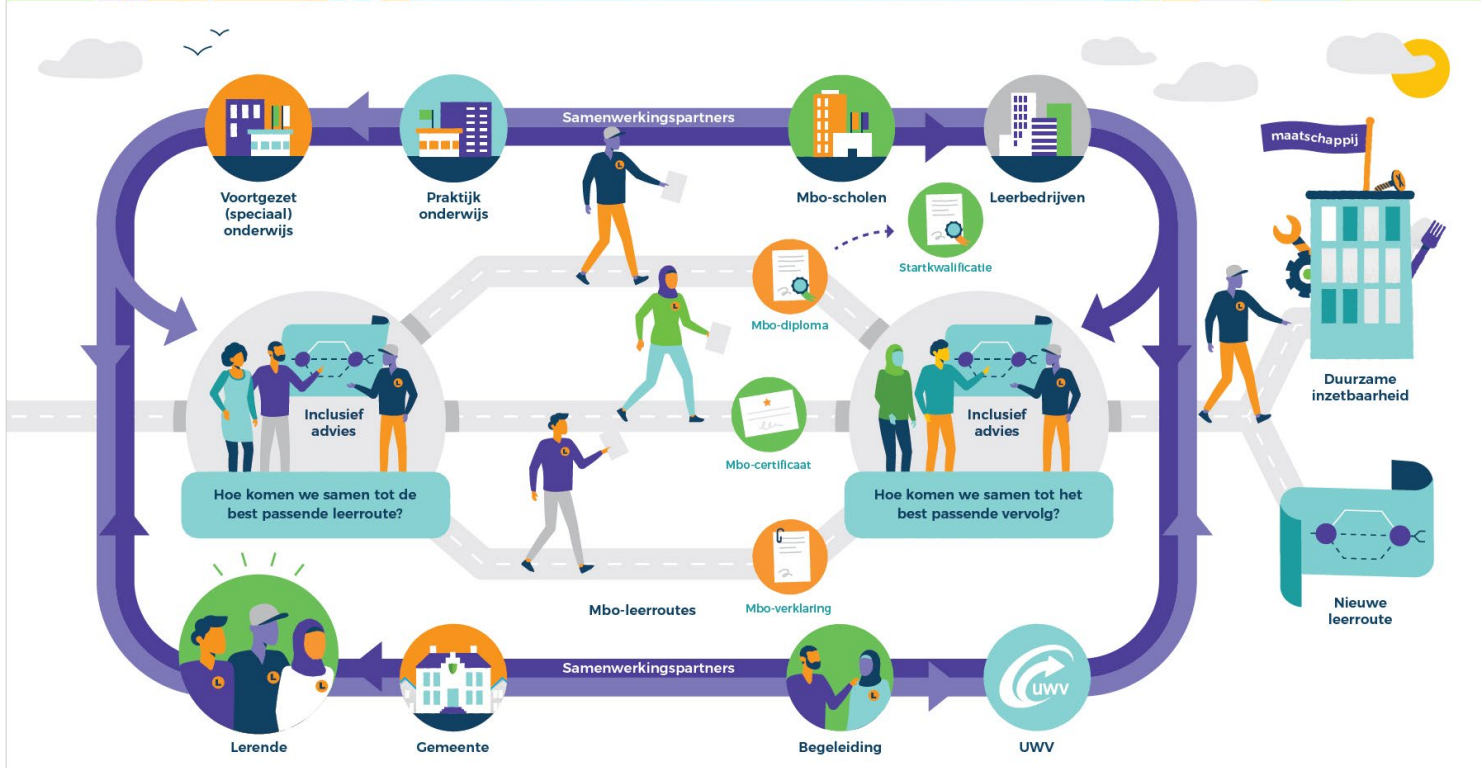

VIA DE BEST PASSENDE MBO-LEERROUTE OP WEG NAAR DUURZAME INZETBAARHEID

Jongeren en (jong)volwassenen hebben baat bij een mbo-leerroute die aansluit op wie ze zijn en wat ze kunnen. Dat vraagt voor sommigen extra meedenkkracht van partijen om hen heen.

Samen geven we, in het belang van de lerende, inclusief advies over de best passende leerroute, als opstap richting zelfredzaamheid en een goed vervolg in de maatschappij.

© Stichting Aeres Groep. Alle rechten
voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd
gegevensbestand, en/of openbaar gemaakt in enige
vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch,
mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige
andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke
toestemming van Aeres.

Postbus 245, 6710 BE Ede
Bovenbuurtweg 27, 6717 XA Ede
088 020 7020
aeresmbo.nl
mbo@aeres.nl